

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

21 במרס 2017

706

כ"ג באדר התשע"ז

עמוד

הצעת חוק המהנדסים והאדריכלים (תיקון מס' 9) (הוראות שונות), התשע"ז-2017 172

הצעת חוק המהנדסים והאדריכלים (תיקון מס' 9) (הוראות שונות), התשע"ז-2017*

1. תיקון סעיף 1 בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958¹ (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 1 -
- (1) אחרי ההגדרה "אדריכל" יבוא:
- "חוק המועצה להשכלה גבוהה" - חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;
- "מוסד מוכר" - כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה או מוסד שהתואר שלו הוכר לפי סעיף 28א לאותו חוק;
- (2) אחרי ההגדרה "פנקס המהנדסים והאדריכלים" יבוא:
- "תואר מוכר" - כמשמעותו בסעיף 22 לחוק המועצה להשכלה גבוהה או תואר שהוכר לפי סעיף 28א לאותו חוק.
2. תיקון סעיף 2 בסעיף 2(ב) לחוק העיקרי, במקום "סעיף 9(א)(1) או (2)" יבוא "סעיף 9(א)".
3. תיקון סעיף 9 בסעיף 9(א) לחוק העיקרי -
- (1) פסקה (1) - תימחק;
- (2) בפסקה (2), המילים "או האדריכלות" - יימחקו;
- (3) אחרי פסקה (2) יבוא:
- "2(א) בעל תואר ראשון לפחות באחד מענפי האדריכלות או אדריכלות הנוף, שהוא תואר מוכר מאת מוסד מוכר, ותכנית הלימודים לתואר האמור כוללת את מקצועות הלימוד העיקריים באדריכלות שהורה עליהם השר לאחר התייעצות במועצה; מקצועות הלימוד העיקריים שהורה עליהם השר כאמור יפורסמו באתר האינטרנט של משרד השר;

ד ב ר י ה ס ב ר

אקדמי מדינת חוץ יהיה זכאי להירשם בפנקס המהנדסים והאדריכלים, ובלבד שהתואר הוכר על ידי השר לאחר התייעצות במועצה.

עוד מוצע למחוק את פסקאות (3), (4) ו-(6) בסעיף 9(א) לחוק, שכן מהניסיון המצטבר של היחידה לרישום ולרישוי מהנדסים ואדריכלים שבמשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים עולה כי עד כה לא נערכו רישומים בהתאם לפסקאות אלה.

וזה נוסחן של הפסקאות שמוצע למחוק:

"(1) בעל תעודת מוסמך למדעי ההנדסה או מוסמך לארכיטקטורה מאת הטכניון מכון טכנולוגי לישראל";

"(3) בעל תעודת חברות באיגוד רשמי של מהנדסים או אדריכלים או בעל תעודת רישום, או כיוצא באלה, במדינה שבה חברות באיגוד רשמי או רישום מסמיכים לעסוק בענף ההנדסה או האדריכלות, והאיגוד או הרישום הוכרו על ידי השר לאחר התייעצות במועצה;

ובלבד שהוכיח - להנחת דעתו של חבר בוחרים שיתמנה לכך על ידי השר לאחר התייעצות במועצה - על ידי עבודות שביצע או בדרך אחרת, הכל כפי שייקבע בתקנות, שיש לו הכשרה מתאימה";

בעת שנחקק חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958 (להלן - החוק), היה הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל (להלן - הטכניון) - המוסד היחיד בישראל שנלמדו בו מקצועות ההנדסה והאדריכלות. לפיכך נקבע בסעיף 9 לחוק כי בוגרי לימודי הנדסה או אדריכלות בטכניון זכאים להירשם בפנקס המהנדסים והאדריכלים ללא צורך בהכרה מיוחדת, בין היתר בתעודה ובמוסד להשכלה גבוהה, על ידי שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים שהוסמך לעניין ביצוע החוק (להלן - השר), לאחר התייעצות במועצה ההנדסה והאדריכלות. כיום נלמדים מקצועות ההנדסה והאדריכלות בישראל במגוון גדול של מוסדות אקדמיים.

לפיכך, בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע לבטל את הייחוד שניתן לטכניון לעניין זה, ולמחוק את פסקה (1) שבסעיף 9(א) לחוק ולהוסיף את פסקה (2א) לסעיף האמור, שלפיה כל בעל תואר ראשון לפחות, באחד מענפי האדריכלות או אדריכלות הנוף, שהוא תואר מוכר מאת מוסד מוכר, כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (להלן - חוק המועצה להשכלה גבוהה), ושנתכנית הלימודים לתואר האמור כוללת את מקצועות הלימוד העיקריים באדריכלות שהורה עליהם השר, לאחר התייעצות במועצה, יהיה זכאי להירשם בפנקס המהנדסים והאדריכלים. נוסף על כך מוצע לקבוע בסעיף 9(א)(2) לחוק כי גם בעל תואר ראשון לפחות באחד מענפי ההנדסה או האדריכלות ממוסד

* הצעת חוק מס' 1709/20(פ) (מספר פנימי: 566498); הועברה לוועדה ביום י' בשבט התשע"ז (20 בינואר 2016).

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 108; התשע"ג, עמ' 29.

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

(ב2) בעל תואר ראשון לפחות באחד מענפי ההנדסה או האדריכלות מאת מוסד אקדמי במדינת חוץ, ובלבד שהתואר הוכר על ידי השר לאחר התייעצות במועצה;

(4) פסקאות (3), (4) ו-(6) – יימחקו.

תיקון סעיף 11

4. בסעיף 11 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "לענף פלוני" יבוא "או למדור פלוני", במקום "ועבד" יבוא "והתמחה", אחרי "באותו ענף" יבוא "או באותו מדור", אחרי "בציון ענף" יבוא "או מדור", במקום "בסעיף 9(1), (2) או (3)" יבוא "בסעיף 9", במקום "עבודה" יבוא "התמחות" ואחרי "בענף" יבוא "או במדור";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "והעבודה" יבוא "והתמחות";

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(בו) על אף האמור בסעיף קטן (א), במניין תקופת ההתמחות הנדרשת בענפי האדריכלות או אדריכלות הנוף של מי שלומד במוסד מוכר, תובא בחשבון תקופת התמחות של עד שנה שהתקיימה החל מהמחצית השנייה של השנה הקודמת לשנה האחרונה ללימודיו, אף שנרשם בפנקס המהנדסים והאדריכלים רק לאחר תחילת ההתמחות האמורה";

(4) בסעיף קטן (ג) –

(א) בפסקה (1), במקום "בעבודה" יבוא "בהתמחות" ואחרי "עבודות שביצע" יבוא "או השתלמויות שעבר";

(ב) אחרי פסקה (2) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

לשנה האחרונה ללימודיו, אף שנרשם בפנקס המהנדסים והאדריכלים רק לאחר תחילת ההתמחות האמורה.

סעיף 11(ג) לחוק מסמיך את השר, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, לקבוע בתקנות תנאים למתן רישיון מהנדס או רישיון אדריכל. בשעה שאדם מתחיל ללמוד הנדסה או אדריכלות, ייתכן ששקל גם את נושא קבלת הרישיון, לרבות התנאים לקבלתו. לפיכך, מוצע כי תנאים למתן רישיון שנקבעו בתקנות כאמור לא יחולו לגבי מבקש רישיון שהחל את לימודיו במועד שקדם למועד כניסת התנאים לתוקף, ויחולו לגבי התנאים שהיו בתוקף במועד תחילת לימודיו, ובלבד שהשלים את לימודיו בתוך שש שנים ממועד תחילתם. ואולם, מוצע כי מבקש הרישיון יהיה רשאי לבקש כי יחולו לגבי התנאים החדשים שנקבעו כאמור.

לאור התרחבות והתקדמות פיתוח התשתיות בישראל, ובכלל זה תשתיות הכבישים והתחבורה ובריית מנהרות או בנייתן, עלה הצורך בהזמנת מהנדסים ואדריכלים, ממדינות חוץ, שהם בעלי מוניטין ומומחיות בתחומים אלו. על כן מוצע לאפשר לרשם לתת רישיון זמני, לתקופה שלא תעלה על שנה אחת, למומחה כאמור ממדינת חוץ, שמתקיימים בו התנאים המפורטים בסעיף 11(א) המוצע לחוק. נוסף על כך מוצע לקבוע בסעיף 11ב הוראות נוספות, ובכללן הוראה שעניינה ליווי מהנדס או אדריכל, ממדינת חוץ, על ידי מהנדס רשוי או אדריכל רשוי, לפי העניין, בכל הנוגע לעמידה בהוראות לפי כל דין המסדיר את תחום פעילותו בישראל, וכן הוראה בדבר האפשרות להאריך את תקופת הרישיון הזמני בתקופה נוספת שלא תעלה על שנה אחת.

במטרה להקל על ציבור המהנדסים והאדריכלים בענייני תשלום אגרה שנתית לפי החוק, מוצע לתקן את סעיף 13 לחוק, לאפשר תשלום אגרה שנתית עד סוף חודש מרס בכל שנה,

"(4) בעל תעודת חברות באיגוד של מהנדסים או אדריכלים בישראל, שהחברות בו מותנית במילוי אחרי תנאים הוזהים לתנאים האמורים בפסקאות (1), (2), (3) או (5), והאיגוד הוכר על ידי השר לאחר התייעצות במועצה";

"(6) מי שעבד כמהנדס או כאדריכל במדינת חוץ באחד מענפי ההנדסה או האדריכלות, והוכיח להנחת דעתו של חבר בוחרים, בתנאים שנקבעו בתקנות, שעבד כאמור ויש לו הכשרה מתאימה לעסוק כמהנדס או כאדריכל בישראל, ובלבד שהגיש בקשה לרישומו בפנקס המהנדסים והאדריכלים תוך שנה מיום שנעשה לראשונה תושב ישראל";

כיום קובע החוק כי הרשם, כמשמעותו בסעיף 8 לחוק, ינהל את פנקס המהנדסים והאדריכלים ובו מדורים נפרדים לכל אחד מענפי ההנדסה והאדריכלות, וכי הרישום בפנקס ינוהל לפי ענף פלוני של הנדסה או אדריכלות. מוצע לתקן את סעיף 11 לחוק, שעניינו מהנדס רשוי ואדריכל רשוי, באופן שיאפשר רישום בפנקס גם לפי מדור, ולא רק לפי ענף, כך שיהיה אפשר לתת רישיונות גם לפי מדורים, שהם תחומי מומחיות שונים בכל ענף.

נוסף על כך, מכיוון שתקופת העבודה הנדרשת לשם קבלת רישיון, לפי סעיף 11 האמור, היא למעשה תקופת התמחות, מוצע להחליף את המונח "עבודה" במונח "התמחות".

מוצע לקבוע כי לעניין תקופת ההתמחות בענפי האדריכלות או אדריכלות הנוף של מי שלומד במוסד מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, תובא בחשבון במניין תקופת ההתמחות הנדרשת, תקופת התמחות של עד שנה שהתקיימה החל מהמחצית השנייה של השנה הקודמת

"(3) נקבעו בתקנות לפי פסקה (1) תנאים למתן רישיון, הם לא יחולו לגבי מבקש רישיון שהחל את לימודיו במועד שקדם למועד כניסתם לתוקף, ויחולו לגביו התנאים שהיו בתוקף במועד תחילת לימודיו, ובלבד שהשלים את לימודיו בתוך שש שנים ממועד תחילתם; ואולם, מבקש הרישיון רשאי לבקש כי יחולו לגביו התנאים שמועד כניסתם לתוקף חל לאחר שהחל את לימודיו"

הוספת סעיף 11ב 5. אחרי סעיף 11א לחוק העיקרי יבוא:

11ב. (א) על אף האמור בסעיף 11, השר רשאי לתת רישיון זמני למהנדס או לאדריכל, ממדינת חוץ, לשם ביצוע פעולות שיוחדו למהנדס רשוי או לאדריכל רשוי, לפי העניין, לתקופה שלא תעלה על שנה אחת, ובלבד שמתקיימים במהנדס או באדריכל, ממדינת חוץ, לפי העניין, כל אלה:

"רישיון זמני למהנדס או לאדריכל, ממדינת חוץ"

- (1) הוא רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים;
- (2) הוא רשאי לתכנן או לבצע במדינת החוץ את המיזם שלשם תכנונו או ביצועו הוא הוזמן לישראל;
- (3) הוא הוכר כבעל מוניטין ומומחה בעל שם בתחומו, על ידי השר, לאחר התייעצות במועצה;
- (4) הוא ביצע או תכנן בעבר מיזם דומה או מקביל למיזם שלשם ביצועו הוזמן לישראל;
- (5) הוא הוזמן לישראל לשם תכנון או ביצוע מיזם שעלותו היא בסכום העולה על 100 מיליון דולר של ארצות הברית של אמריקה.

(ב) מהנדס או אדריכל, ממדינת חוץ, שקיבל רישיון זמני לפי סעיף זה לא יפעל בישראל אלא בלווי מהנדס רשוי או אדריכל, רשוי לפי סעיף 11, שילווה את המהנדס או את האדריכל, ממדינת חוץ, הכול לפי העניין, בכל הנוגע לעמידה בהוראות לפי כל דין המסדיר את תחום פעילותו בישראל, ובכלל זה הוראות לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.

(ג) השר רשאי להאריך את תקופת הרישיון הזמני כאמור בסעיף קטן (א) בתקופה נוספת שלא תעלה על שנה אחת.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.

6. בתיקון סעיף 13 לחוק העיקרי, במקום "תוך חודש ינואר" יבוא "עד חודש מרס" ואחרי "לא שילם כפל האגרה:" יבוא "מהנדס רשוי או אדריכל רשוי שקיבל לראשונה את רישיונו אחרי חודש יוני בשנה פלונית יהיה פטור מתשלום אגרה שנתית לאותה שנה:".

דברי הסבר

במקום עד סוף חודש ינואר, וכן לקבוע כי מי שקיבל לראשונה את רישיון המהנדס או רישיון האדריכל שלו לאחר חודש יוני בשנה מסוימת יהיה פטור מתשלום האגרה השנתית לאותה שנה.

יוזמים: חברי הכנסת יוסי יונה, אורלי לוי אבקסיס, איל בן ראובן, מיקי לוי, זוהר בהלול, יואל חסון, נחמן שי, מיכל בירן, איתן ברושי, עמר בר-לב, אלי אלאלוף, ענת ברק, אברהם נגוסה, רועי פולקמן, איילת נחמיאס ורביץ, מיקי רוזנטל, קסניה סבטלובה, מנואל טרכטנברג, איציק שמולץ, עליזה לביא, דב חנין, עאידה תומא סלימאן, רויטל סויד, יעקב מרגי, יואב בן צור, יעפת שאשא ביטון, בצלאל סמוטריץ', סתיו שפיר, שלי יחימוביץ', יואל רזבוזוב, טלי פלוסקוב, אראל מרגלית, נורית קורן, מכלוף מיקי זוהר, מירב בן ארי, נאוה בוקר, אוסאמה סעדי, עבדאללה אבו מערוף, יחיאל חיליק בה, איתן כבל, מאיר כהן, רוברט אילטוב, עיסאווי פריג', חמד עמאר, מרב מיכאלי, עמיר פריץ, אילן גילאון, תמר זנדברג, יעקב פרי